BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

Nr. 50 Marți 21 Februarie 1939
10 Pagini P

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Măsuri judiciare

Pe temeiul unui raport primit dela primul-președinte al tribunalului Ilfov, ministerul justiției a reglementat un număr de taxe judiciare, pentru înlăturarea unor lacune ce împiedică asigurarea unei cât mai bune și mai urgente funcționări a judecătorilor și a lucrărilor.

Am semnalat de multe ori dezechilibrul dintre nevoile crescânde ale instanțelor judecătorești din Capitală și mijloacele staționare pentru satisfacerea lor punctuală, dăunător totodată justiției și justițiabililor. Experiența va arăta dacă noile dispoziții sunt deajuns pentru obținerea îndreptării urmărite sau dacă nu sunt necesare alte sforțări mai mari.

In această ordine de idei, este sigur că magistratura, baroul, personalul auxiliar, justițiabilii se resimt de o lipsă prea prelungită a condițiunilor indispensabile solemnității și ritmului normal al împărțirii dreptății în primul oraș al țării.

Palatul Justiției, încă de multă vreme prea strâmt pentru instanțele ce trebue să adăpostească, sporite în măsura necesităților succesive, este racila organică a îmbulzelei proceselor, care ar putea să fie soluționate mai repede, dacă ar judeca mai multe secții decât astăzi la Tribunal, Curtea de apel, Curtea de casație; a înghesuelii avocaților în studierea dosarelor, care nu mai poate fi efectuată decât în mod superficial; a întinderii tuberculozii și a altor boale în subsoluri, antresoluri, în arhive și în grefe supra încărcate. Iar faptul că secțiile de comerț, de notariat și de minori funcționează în afară de localul principal, iar Curtea criminală judecă în bulevardul Ferdinand, cauzează alte dificultăți avocaților, justițiabililor, personalului judecătoresc, aparatului de pază, prea diluat când este prea ramificat.

Ce se impune, mai presus de toate, pentru a se îndrepta spre o normalizare, este construirea unei mari anexe a Palatului Justiției în imediata sa vecinătate. Realizare posibilă, — întrucât terenul există de mult iar fondurile necesare au atins suma de 32 milioane. Se pare că începutul se va produce în cursul acestui an și dacă lucrările vor fi grăbite în raport cu tehnica actuală, se poate spera o îndreptare apropiată a judecătorilor din Capitală.

Până atunci, este în stare de proect o nouă descongestionare a secției II a Inaltei Curți de Casație, unde intră anual peste 8.000 dosare și, deși judecă trei complete, nu se poate ajunge la o soluționare urgentă din cauza celor 1500 recursuri civile. Dela trecerea acestora la celelalte două secții, se așteaptă o ușurare a instanței criminale și corecționale.

Conferința dela București a Înțelegerii balcanice

Intemeetorii Înțelegerii balcanice, când au pus bazele acestui sistem de alianță, au voit mai întâi să distrugă o legendă.

Occidentul a privit totdeauna cu neîncredere Orientul și în deosebi sectorul balcanic, care a fost considerat un focar permanent de intrigă, de neînțelegeri și de conflicte. De aceea, nici după războiul mondial, când s'a stabilit în peninsula balcanică, noua situație de drept, popoarele balcanice nu au recâștigat încrederea occidentalilor. Ele au continuat să fie considerate inferioare politicește și incapabile să se înțeleagă între ele spre a asigura o pace durabilă, atât de necesară dezvoltării și consolidării lor în cadrul frontierelor etnice ce li s'au fixat.

Insuși termenul „balcanic" a avut un sens prea puțin măgulitor în vocabularul diplomației contimporane.

In asemenea condiții înființarea „Înțelegerii balcanice" a fost dela început privită cu neîncredere, ca un sistem de alianță teoretic ce nu va putea să-și atingă scopurile urmărite și definite în actul său de constituire.

Astăzi se poate constata cât de puțin întemeiată a fost această neîncredere, atât din punctul de vedere politic, cât și din punctul de vedere psihologic.

Legenda existenței unui focar primejdios păcei, în Balcani, nu numai că a dispărut din circulație dar acum în Occident se constată rezultatele pozitive ce le-a dat Înțelegerea balcanică în domeniul politic, pentru asigurarea păcei, prin întărirea spiritului de solidaritate a membrilor săi, ca și prin dezvoltarea colaborării lor și în celelalte domenii: economic, cultural și turistic.

Intre România, Jugoslavia, Turcia și Grecia, s'a putut crea dela început acea atmosferă prielnică unei înțelegeri cordiale în toate problemele balcanice, ca și în cele ce interesează pacea europeană.

Bulgaria, care, câtva timp, a rămas izolată, și-a dat seama că propriile ei interese îi impun o altă politică, apropiată de scopurile urmărite de Înțelegerea balcanică. Ea a semnat, la 31 Iulie 1938, acordul dela Salonic, care a fost cel dintâi pas ce l-a făcut în direcțiunea unei apropieri de celelalte state vecine.

Reamintim că politica Înțelegerii balcanice este bazată pe intangibilitatea frontierelor actuale, pe respectul siguranței statelor membre, pe solidaritatea lor în toate problemele ce interesează menținerea păcei generale și pe dezvoltarea relațiunilor lor economice și culturale printr'o colaborare cât mai strânsă și într'un spirit cât mai amical.

Aceasta este rațiunea de a fi a Înțelegerii balcanice, care dela înființarea sa și până azi a dovedit că este un instrument în serviciul păcei.

Concepția Înțelegerii balcanice este, așa dar, întemeiată pe o obligațiune de ordin superior moral și politic: respectul dreptului fiecărei națiuni și pe spiritul de solidaritate al statelor, care urmăresc, prin politica lor, un spor de siguranță mutuală spre a se putea dezvolta în pace.

R. SEIȘANU

In conferința Înțelegerii Balcanice se va realiza o completă unitate politică

Ankara, 18 (Rador). — *Agenția „Reuter" comunică:*

Cercurile politice sunt convinse că o completă unitate politică asupra chestiunilor balcanice și internaționale va fi realizată în conferința Înțelegerii Balcanice, care se va deschide Luni la București.

Se subliniază că cele patru țări participante, România, Turcia, Iugoslavia și Grecia, vor rămâne mai credincioase ca oricând pactului dintre ele.

UN DOCUMENT

Familia regală în portul Tulcea cu prilejul unei vizite înaintea războiului. Dela stânga spre dreapta: Principele Carol, Regele Carol I, Principele moștenitor Ferdinand, Regina Elisabeta, principesele Elisabeta și Marioara și notabilitățile orașului.

Sărbătoarea dela Alba-Iulia

Chemarea I.I.P.P.S.S. mitropoliți Nicolae și Alexandru către clerul și poporul românesc din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

In ziua de 27 Februarie, poporul românesc va sărbători împlinirea unui an dela promulgarea Constituției.

Un an de înfăptuiri în spiritul nou al vremii înseamnă o primă etapă de muncă pentru consolidarea țării, pentru verificarea puterilor noastre creatoare și un prilej sărbătoresc de a încredința pe M. S. Regele că poporul Său, unit în gânduri și în simțiri, stă zid neclintit în jurul Coroanei și pavăză de oțel la fruntarii.

Această unitate, pe care nimeni n'o va sdruncina vreodată, se afirmă și mai puternic prin chemarea înalților erarhi ai Ardealului, mitropolitul Nicolae al bisericii ortodoxe și mitropolitul Alexandru al bisericii unite, către clerul și poporul românesc de peste munți.

Arhipăstorii celor două biserici și-au apropiat gândurile și inima într'un singur simțimânt de slavă, întocmai cum făceau odinioară în zilele mari ale neamului, părinții celor două biserici din scaunele arhierești ale Sibiului și Blajului, și cheamă poporul binecuvântatului Ardeal la marea sărbătoare a Constituției, care va fi la Alba Iulia.

Ardealul tradițiilor naționale, Ardealul luptelor pentru înfrățire și libertate va veni în jurul arhipăstorilor săi să aducă M. S. Regelui închinare după datina strămoșească, pentru opera înfăptuită până acum și pentru grija cu care poartă destinul neamului românesc.

M. S. REGELE CAROL II

Când atâtea primejdii ne pândesc din afară, suntem datori să ne strângem rândurile și să ne întărim inimile în simțiminte de frăție românească în jurul Suveranului, simbol al puterii noastre și al năzuințelor noastre.

Publicăm în corpul ziarului impresionanta chemare a înalților păstori.

NOTE

Frumos, foarte frumos!...

Marea, — cu care Dumnezeu ne-a dăruit pe noi și pe care alte neamuri grozav o doresc, — a fost totdeauna o condiție principală a vieții. Aceasta pretind că o știu până și elevii de școală, cari fac extemporale slabe despre „Marea ca factor economic", „Marea ca element de progres" ori „Marea în apărarea națională", sau cari, într'o romantică pornire, visează aventuri în țări pierdute în ceață.

Despre importanța și despre poezia Mării, aproape tot românul e în stare să spună ceva, cum îl taie capul, fără să ia însă în serios nici Marea nici marina. Vilegiaturiștii poposiți pe litoral cultivă Marea tăvăliți în nisip, bălăcindu-se lângă țărm și dansând apoi, în pyjama, dansuri moderne mai mult sau mai puțin epileptiforme.

Fie sănătoase aceste persoane rămase încă în stadiul în care oamenii își manifestă sentimentele prin sărituri!... Ele vor rămâne mereu străine de minunata Mare nemărginită, casi de eroica viață a unor oameni cari, scrutând orizontul și pândind stelele, poartă prin întunerecul vuitor casa plutitoare peste adâncuri...

Am trăit și noi un bun răstimp în această lume de neguri, de tumult și de lumini, de al cărei dor inima noastră se stinge, tânjind pururea, în sarbădă viață de la uscat...

Interesul real al contimporanilor pentru Mare?... Există la Constanța „Societatea de salvare a naufragiaților în Marea Neagră" („Salvamar"). Infruntând cele mai grele furtuni, personalul „Salvamarului", pe două șalupe, a intervenit, — de când există, — în 926 cazuri, scoțând din valuri 716 persoane și salvând de la moarte sigură 210 naufragiați.

Mirați-vă cât vreți, dar „Salvamar" are numai 716 membri, adică mai puține persoane de cât a salvat de la pieire... Și, bine'nțeles, e tare frumos lucru...

M. Negru

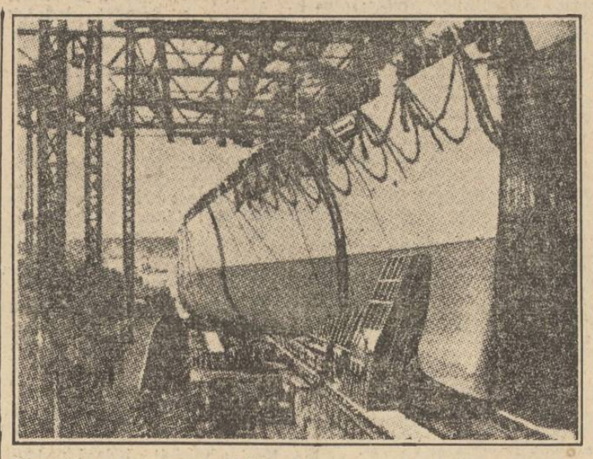

Crucișătorul german „Bismark" care a fost lansat zilele trecute la Hamburg în prezența cancelarului Hitler

Generalul Franco pregătește o mare ofensivă

Burgos, 18 (Rador). — *Cercurile naționaliste spaniole declară că sfârșitul războiului civil nu mai este decât în funcție de ceasuri și adaugă că recunoașterea de jure a guvernului generalului Franco de către Franța și Anglia ar grăbi desnodământul.*

Totuși, generalul Franco pregătește ofensiva sa finală în stil impresionant. Comandamentul militar naționalist reorganizează forțele naționaliste, regrupează peste 350 mii oameni, repune în stare de perfectă funcțiune mii de camioane și masează mai multe mii de tunuri, făcând totdeodată importante depozite de muniții, în apropierea viitorului teatru de luptă.

Cercurile competente afirmă că generalul Franco dorește să procedeze la o ofensivă, în zona centrală, tot atât de fulgerătoare ca și aceea din Catalonia.

Aceleași cercuri declară că ofensiva va fi de scurtă durată. Frontul republican va fi străpuns în mod violent, dat fiind că aceștia nu mai au acum la dispoziție decât efective reduse și demoralizate din cauza înfrângerii suferite în Catalonia. Republicanii sunt de altfel lipsiți de cele mai bune elemente ale lor, care au fost trimise în Catalonia la începutul lunei Ianuarie a. c.

Republicanii nu mai au acum decât puține muniții. Șefii naționaliști, care se așteaptă la o predare a republicanilor, pregătesc totuși o acțiune în stil mare, îndreptată simultan în trei direcții diferite, cu două obiective care încă nu sunt date publicității.

Minor condamnat pentru crimă

Budapesta, 18 (Rador). — Tribunalul din Miskolc a dat Sâmbătă prima sentință pe baza legii stării de asediu.

Inculpatul minor Ernest Toth, care, după proclamarea legii stării de asediu, a omorît cu focuri de revolver, în cursul unei încăerări într'o cârciumă, pe ucenicul de tâmplărie Varga, a fost condamnat la 15 ani reclusiune.

xX○●○Xx

Cum ar urma să fie remaniat guvernul polon

Varșovia, 18 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" transmite:*

In cercurile opoziționiste se svonește că ar fi vorba să se producă modificări în compunerea guvernului.

Astfel, d. Skladkowski, președintele consiliului, ar părăsi portofoliul internelor, care ar fi asumat fie de generalul Janusz Gluchowski, vice ministrul de război, fie de colonelul Joseph Wenda, șeful statului major al taberei Uniunii naționale.

Deasemenea d. Swietoslawski, ministrul instrucțiunii publice și al cultelor ar părăsi acest post.

Deși svonuri de acest fel se repetă periodic, de astădată li se atribuie o oarecare importanță, date fiind veleitățile taberei Uniunii naționale de a da un caracter mai autoritar politicei guvernamentale, în deosebi în chestiunile minoritare.

xX○●○Xx

Furtună puternică de nisip în Argentina

Buenos Aires, 18 (Rador). — **In regiunea Bahia Blanca s'a înregistrat o groaznică furtună de nisip, cea mai puternică din ultimii 50 de ani. Pagubele sunt foarte mari.**

xX○●○Xx

COMOARA MUZEELOR SPANIOLE

400 DE TABLOURI, 128 DE LAZI CU COVOARE ȘI 1840 DE COLETE CU SCULPTURI ȘI CARȚI RARE AU SOSIT LA GENEVA

Ziarele pariziene anunță din Geneva că, pe timpul unei ploi torențiale, a început Marți transportarea comorilor artistice ale Spaniei până în clădirile bibliotecii Societății Națiunilor, unde vor rămâne sub supravegherea și răspunderea d-lui Avenol, secretarul general al instituțiunii geneveze.

O listă a acestor opere, a căror valoare nu se poate socoti, a fost făcută de delegații spanioli încă dela sosirea lor în Franța. S'au adunat astfel 400 de tablouri, dintre care 115 Goya, 43 El Greco, 45 Velasquez, 36 Tizieni și 25 Rubens. Cea mai mare colecție de covoare din lume a fost și ea ambalată în 128 de lăzi, cum și sculpturi neprețuite, cărți unice pe lume și diferite obiecte de artă, care au fost împachetate în 1840 de colete încărcate în gara Céret, în 22 vagoane, unele acoperite, altele descoperite, mai ales că unele tablouri întrec înălțimea vagoanelor în care au fost așezate. Trenul special, astfel încărcat, a fost îndrumat către Geneva.

JACQUES BAINVILLE

S'au împlinit trei ani dela moartea marelui istoric și prieten al României Jacques Bainville.

Fulgerat la masa lui de lucru, deasupra unuia din articolele acelea dense, concise, limpezi care erau îndreptarele săptămânale ale spiritului francez contimporan, el a lăsat în urmă o operă masivă de mare învățat, o istorie dreaptă a Franței, un tezaur de gânduri, de idei vaste pentru latinitate și pentru întreaga cultură universală.

Naționalist înrolat dela început în acțiunea monarhistă dela revista și ziarul „Action française" alături de domnii Charles Maurras și Léon Daudet, Bainville e una dintre cele mai puternice și mai interesante figuri ale epocii noastre. Aparținea unei ideologii politice precise pentru care a avut de suferit boicotul tăcut al republicei, dar cu toate acestea el a scris cea mai obiectivă cronică a Franței din toate timpurile și a interpretat dintr'o perspectivă largă a spiritului său de umanist, în chipul cel mai just, fenomenul european curent. Credința sa în regalitate nu i-a unilaterizat judecata limpede asupra cursului evenimentelor și asupra oamenilor. Dimpotrivă, i-a înlesnit să distingă mai sigur realitățile trainice din jocul schimbător al întâmplărilor și să rețină din confuzia ideilor și opiniilor fluide ale timpului, ceeace e substanțial și reprezentativ.

Cu acel subtil discernământ al nuanțelor care e caracteristica spiritului latin, Bainville privea lumea dincolo de întâmplări și de iluzii, în constantele ei luminoase care sunt ideile. Ideea e marele lui criteriu de ierarhizare a istoriei. Pentru ceeace se chiamă „opinie" — ceeace „e mai van în spiritul omului" și falsifică adevărul interpretându-l prin temperamentul subiectiv al fiecăruia, dimpotrivă, nu are nicio stimă. De aci se poate vedea dela ce mari și cuprinzătoare înălțimi judeca lucrurile și ce spirit de elită era Jacques Bainville. In „Istoria Franței" în „Napoleon" în „Istoria celor două popoare" (francez și german), în „Dictatorii", în „Lecturi", în articolele de ziar, în studiile din reviste și în toate celelalte opere ale sale, academicianul și scriitorul, filozoful, criticul, poetul n'a urmărit decât descătușarea omului din tirania strivitoare și vulgară a faptelor diverse și înălțarea lui către zonele rarefiate ale adevărului și ale libertății.

Adevărul și limba franceză — iată ceeace a iubit el mai mult și mai mult, — spunea Charles Maurras despre marele Bainville. Și latinitatea — ar trebui să se adaoge, ca să fie omagiul complet. Intr'adevăr, el cuprindea în gândirea sa vastă întreaga familie latină, care e o adâncă și reală comuniune spirituală și credea încă, în acest veac sceptic, într'o politică panlatină. De aceea a luptat din răsputeri pentru normalizarea raporturilor franco-italiene, contra sancțiunilor geneveze în timpul războiului italo-abisinian și a fost un sincer și statornic prieten al României. Bucuria lui a fost imensă când, în 1927, a putut să vină la București cu marea caravană a congresului presei latine. In întâlnirile cu Ionel Brătianu, care a deschis congresul cu fraza aceea de orgoliu imperial pe care nu o voi uita niciodată: „Vous etes la presse, la presse latine: noblesse oblige"! — în vizita la acest jurnal și în toate legăturile ce și-a făcut aici cu acel prilej, iubirea sa pentru România latină revenea ca o emoționantă spovedanie de fiecare ceas, de fiecare clipă.

JAQUES BAINVILLE

Jacques Bainville și-a culcat într'o zi tâmpla pe călimara din față, când dezordinea din Europa era mai amenințătoare și când sufletul lui fierbinte trimetea, poate, o undă nostalgică și pentru noi aici, la poalele lumii.

Lăstunii gândurilor noastre pioase să-i lăsăm să se odihnească acum pe paginile operei lui, care nu va muri niciodată. E singurul și cel mai înalt omagiu pe care i-l putem aduce în ceasul acesta, dela depărtarea aceasta.

AL. GREGORIAN

Transportarea la gara de Nord a rămășițelor pământești ale baronului Guillaume, ministrul Belgiei

Generalul Krejci s'a retras dela conducerea statului major al armatei cehoslovace

Praga, 18 (Rador). — Agenția „Ceteka" transmite:

Generalul Krejci a rugat pe președintele Republicei să-l desărcineze din funcțiunile sale de șef al marelui stat major general al armatei, din motive de sănătate.

Președintele Republicei, printr'un decret purtând data de 18 Februarie, a acceptat această demisie, mulțumind în același timp generalului Krejci pentru eminentele sale servicii aduse armatei și națiunei, în cursul îndelungatei sale cariere.

La Ultima oră:

D. ROOSEVELT A INLESNIT FRANȚEI VÂNZAREA DE AVIOANE

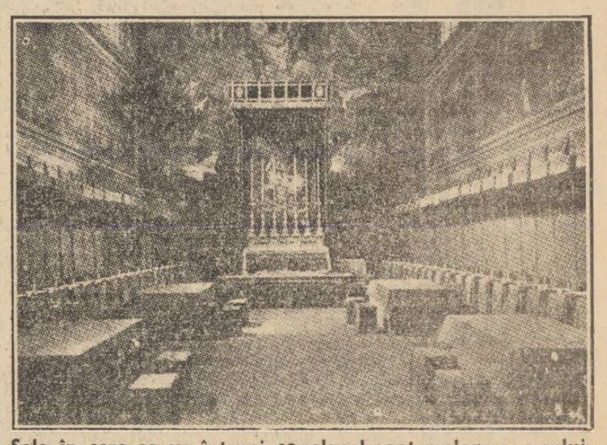

Sala în care se va întruni conclavul pentru alegerea noului papă